

VERKLARING

OVER HET REFERENDUM
OVER HET ASSOCIATIEVERDRAG
VAN DE EU MET OEKRAÏNE

NCPN

VERKLARING

OVER HET REFERENDUM OVER HET ASSOCIATIEVERDRAG VAN DE EU MET OEKRAÏNE

Op 15 april 2014 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel aangenomen waarmee op initiatief van voldoende burgers een raadgevend referendum kan worden gehouden over wetgeving. Het comité Geenpeil heeft vorig jaar de benodigde driehonderdduizend handtekeningen binnengehaald voor een referendum over het associatieverdrag tussen Oekraïne en de Europese Unie. Dit verdrag heeft voor Nederland de 'status' van wet.

Op 6 april van dit jaar wordt dit referendum gehouden over een verdrag dat al op 31 december 2015 in werking is getreden. Een meerderheid voor Nee in het referendum zal de Europese Commissie, de Nederlandse regering, de Nederlandse afgevaardigden in het Europees Parlement en de leden van 1e en 2e Kamer, die vóór gestemd hebben, behoorlijk in verlegenheid brengen. Het hierdoor opnieuw beschadigde imago van de EU zal wellicht tot enige bijstelling van het verdrag leiden.

Maar het verdrag zal niet van de baan zijn. Zo zit de democratie in Europa in elkaar. De elites die Europa besturen hebben geleerd van de referenda in Nederland en Frankrijk over de Europese Grondwet. Dat zal niet weer gebeuren. Met het ratificeren van verdragen als dit wordt niet gewacht tot burgers zich erover hebben kunnen uitspreken, ook al heeft het grote consequenties voor diezelfde burgers. Die worden met een voldongen feit geconfronteerd. Bovendien heeft op 20 januari bijna driekwart van het Europees Parlement tegen een motie gestemd om de uitslag van het referendum in Nederland te respecteren. Dus ook het 'Europese pluiche' wenst geen invloed van de burger.

DE EUROPESE UNIE

DE EU IS EEN KAPITALISTISCH PROJECT

De gang van zaken rond dit verdrag toont opnieuw aan dat de Europese Unie er niet is voor de burger. Het is een kapitalistisch project. De Unie omvat een verzameling van binnen het Europese continent liggende staten die zich zoveel mogelijk verbinden in het nastreven van politieke, economische en financiële belangen in het belang van de heersende klasse. Niet om de werkende bevolking in de lidstaten het leven gemakkelijker en beter te maken. Het zijn niet de belangen van de massa van de (werkende) bevolking die richtinggevend zijn. Het zijn de belangen van de monopolies die zich wereldwijd in de harde onderlinge concurrentiestrijd ten koste van elkaar, maar vooral ten koste van de arbeidersbevolking, trachten staande te houden. Het oorspronkelijke concept van de Unie kenmerkte zich door twee pijlers.

EERSTE PIJLER

De eerste moest nodeloze onderlinge kapitalistische oorlogen binnen Europa voorkomen. De twee wereldoorlogen hadden het Europese kapitaal teveel schade toegebracht. Terwijl kapitaalgroepen in de Verenigde Staten zich in de Tweede Wereldoorlog enorm hadden kunnen versterken met oorlogswinsten. De onvermijdelijke onderlinge kapitalistische concurrentiestrijd mocht niet weer uitlopen op een vernietigingsoorlog. Die strijd moest met andere middelen worden gevoerd.

Daarmee kwam in de EU het accent te liggen op politieke economie. Van de integratie van energievoorziening en zware industrie (de EGKS) verschoof de nadruk naar de ontwikkeling van een gemeenschappelijke financieel-economische politiek. Een politiek die economische expansie binnen de EU realiseerde zonder in een onderlinge oorlog te belanden. De vrede die sinds de ontwikkeling van EU tussen de lidstaten bestond was dus geen doelstelling, maar een 'bijproduct' van de economische belangen.

Onder de machtsverhoudingen na de Tweede Wereldoorlog kon zo'n politiek alleen worden gevoerd onder leiding van de VS. In de loop van de tijd verschoven de economische verhoudingen en groeide de concurrentie tussen 'Europa' en andere imperialistische blokken als de VS en Azië.

TWEEDE PIJLER

Het tweede en belangrijker doel was van meet af aan het slopen van binnen-Europese obstakels voor het kapitaal. Het vrije vervoer van goederen en diensten in Europa is hiervan een voorbeeld. Dat ook Europese burgers zich vrijelijk in Europa kunnen verplaatsen is hiervan een 'bijproduct'. Voor de Europese burgers wordt dit echter als een zeer belangrijke verworvenheid van Europa gepresenteerd.

Dit proces van afbreken van belemmeringen voor het kapitaal binnen Europa voltrekt zich nog steeds. Met de uitvoering van 'Lissabon-agenda', die in 2000 door de regeringsleiders van EU werd vastgesteld, en het vervolg daarop de 'Agenda 2020', worden arbeids- en levensvoorwaarden van werkers in de EU steeds meer gelijkgeschakeld. Opnieuw niet om de levensvoorwaarden van de werkers te verbeteren, maar om 'lastenverlichting' voor het 'bedrijfsleven' te realiseren. Ten koste van de werkers blijkt uit de voorbeelden: opheffing van ontslagbescherming, verhoging van de pensioenleeftijd, verkorting en verlaging van de WW, afbraak van dienstverlening in de zorg, verhoging van studiekosten en vermindering van studiefinanciering, ...

Pogingen van vakbonden om loondumping door concurrentie op lonen met 'lagelonenlanden' in Europa tegen te gaan, werden op papier gehonoreerd. In de praktijk vindt dit nog steeds plaats door gebrek aan 'handhaving'.

DE EU IS EEN IMPERIALISTISCH PROJECT

In de Europese Gemeenschap was en is vrede een 'bijproduct'. Het ging en gaat erom de onderlinge concurrentie van Europese concerns te reguleren via Europese regelgeving en arbitrage. Buiten Europa echter deden en doen regeringen van afzonderlijke lidstaten enthousiast mee aan oorlogen, zoals onderdrukking van bevrijdingsbewegingen in 'hun' koloniën. Ook regeringen van daaruit voortgekomen zelfstandige staten, die de 'vitale belangen' van de lidstaten bedreigen, zijn doelwit van militaire acties van (lidstaten van) de EU. De militaire aanwezigheid en acties van de EU in het Midden Oosten en Noord Afrika onderstrepen dit.

Dat er na de Tweede Wereldoorlog toch relatief sprake was van wereldvrede kwam door het bestaan van twee mondiale machtsblokken die elkaar in evenwicht hielden. Vrede werd lange tijd gewaarborgd door de kracht van de Sovjet-Unie, de andere socialistische landen en de schil van 'neutrale' en/of 'gedekoloniseerde' staten die zich onder die verhoudingen konden ontwikkelen. Met het verdwijnen van de socialistische staten en het afbrokkelen van de schil van 'onafhankelijke staten', is oorlog een dagelijks fenomeen geworden. Ook in Europa bezweek de EU onder Amerikaanse druk en nam deel aan de oorlog in Joegoslavië. Hoewel de heersende media suggereren dat deze oorlogen voortkomen uit etnische en religieuze achtergronden, is evident dat hierachter imperialistische belangen schuilgaan. Het lidmaatschap van nieuwe Oost-Europese EU-staten van de NAVO-oorlogsmachine en het wel of niet oprichten van een eigen Europees Leger past in de strategische imperialistische doelstelling van de EU.

HET ASSOCIATIEVERDRAG EU – OEKRAÏNE

ECONOMIE

Volgens het verdrag moet Oekraïne prijssubsidies en staatssteun voor ondernemingen, ook staatsondernemingen (artikel 258), stoppen. Het land verplicht zich tot volledige openstelling voor kapitaalsstromen, ook voor nieuwe financiële producten als derivaten. Het betekent dat Oekraïne zich blootstelt aan grote risico's van bedrijfssluitingen en werkloosheid omdat Oekraïense kapitaalbezitters hun geld in het buitenland gaan beleggen, zoals in veel ontwikkelingslanden gebeurt. Het associatieverdrag past daarom in het kapitalistische project dat de EU is. Het is in het belang van het Kapitaal: van EU-ondernemingen en Oekraïense kapitalisten. Het verdrag is niet in het belang van de bevolking, die in meerderheid ook tegen aansluiting bij de EU is. Het verdrag is ondertekend door de Oekraïense staat met in de regering een openlijk fascistische partij en een multimiljonair als president.

Het associatieverdrag verbiedt, aansluitend op eisen van het IMF, prijssubsidies en vraagt marktconforme energieprijzen. Dit heeft tussen december 2014 en augustus 2015 al geleid tot een verhoging van de gasprijs met wel 453 % gestegen). Daardoor heeft de bewering van de Oekraïense elites dat met het verdrag de EU markt wordt opengesteld voor Oekraïense producten geen betekenis. Want over welke Oekraïense producten gaat het dan? Door de afschaffing van staatssubsidies en verveelvoudigde energieprijzen zijn Oekraïense staalexporteurs (in 2014 was 23,1 procent van Oekraïense export naar de EU staal) niet meer concurrerend. Wat er nog over is van de Oekraïense industrie, vooral in het oosten en het zuiden van het land gelegen, zal eveneens weggeconcurrereerd worden. De vrijhandel met de EU beëindigt de overeengekomen lage tarieven in de handel met Rusland. De industrie in Oost-Oekraïne zal hiervan grote schade ondervinden.

DEMOCRATIE

Aan de basis van het associatieverdrag ligt de bloedige burgeroorlog in Oekraïne. Die werd geprovoceerd door de fascistische coupe tegen de wettige regering van Janoekovitsj. De burgeroorlog leidde tot de afscheiding van de Zuidelijke Oekraïne. De coupe werd geregisseerd door de VS en gesteund door Frans Timmermans (PvdA), de uiterst conservatieve VVD-er en Europarlementariër Hans van Baalen en de rechtse Belgische liberaal Guy Verhofstadt. Eén van de eerste acties na de coupe waren brandstichtingen en moordpartijen bij vakbondshuizen in Kiev en Odessa. De daders daarvan lopen nog steeds vrij rond. Naar schatting heeft de burgeroorlog 6000 slachtoffers geëist onder de burgerbevolking. Hierbij behoren ook de 197 Nederlandse slachtoffers van de MH17. Zij zijn indirect slachtoffer van de coupe die verantwoordelijk is voor de vorming van Oekraïense fascistische bataljons. Deze bataljons werden gebruikt om de strijd aan te binden met de afgescheiden provincies. De gigantische prijsstijgingen zullen armoede en politieke instabiliteit vergroten. Het onlangs door de regering afgekondigde verbod op de communistische partij van Oekraïne is hierin veelzeggend. Het is traditioneel de werkwijze van een fascistische staat.

GEOPOLITIEK

Het verdrag zal het conflict tussen Oekraïne en Rusland verder verdiepen. In het verdrag staan bepalingen over veiligheid en buitenlandse politiek. Het gaat hier onder andere over participatie in door de EU geleide militaire operaties (artikelen 7 en 10). Dit betekent in de praktijk Oekraïne ondergeschikt maken aan het NAVO-beleid. Polen en Roemenië hebben een Amerikaans anti-raket schild geplaatst, waardoor Rusland zich ernstig bedreigd voelt. Het binnen de westerse invloedssfeer trekken van Oekraïne zal de relatie van de EU met Rusland op scherp zetten. In 2008, gedurende de oorlog met Georgië, heeft Rusland duidelijk gemaakt geen verdere 'opmars' van de NAVO te dulden.

Brandstichting van vakbondshuis in Odessa door extreem-rechtse groeperingen - 32 werden levend verbrand.

SAMENVATTING EN CONCLUSIE

- ★ De Europese Unie is een imperialistisch kapitalistisch project. De belangen van de werkende bevolking in Europa staan totaal niet voorop. Leidend zijn de belangen van de grote ondernemingen.
- ★ Ook bij de uitbreiding van de EU spelen de belangen van de bevolking in de EU, noch in die van de 'toetredende' landen, een rol. Ook hier zijn die van de grote ondernemingen leidend.
- ★ Uitbreiding van de EU door economische en politieke integratie van de Oekraïne zal internationale spanningen opdrijven met groot gevaar van oorlog.
- ★ De NCPN roept op om tijdens het referendum van 6 april nee te zeggen tegen het associatieverdrag van de EU met Oekraïne.

De Nieuwe Communistische Partij van Nederland (NCPN) organiseert de werkenden in Nederland in de strijd tegen de kapitalistische hervormings- en bezuinigingsagenda, tegen fascisme, voor vrede en socialisme.

Wij kunnen dan ook niet stil blijven als het Europese kapitaal de Nederlandse bevolking mee sleurt in confrontaties met Rusland, zoals in Oekraïne en Syrië.

Het oorlogsgevaar wordt steeds groter en het gaat alleen maar om het vergroten van de kapitalistische winsten. De vrijheid en democratie, waar de EU ons voor mobiliseert, zijn er enkel voor de rijken, voor het kapitaal. De werkende bevolking wordt steeds verder uit geknepen.

Voor een uitgebreid standpunt en analyse over Oekraïne kijk op www.ncpn.nl

Wil je meer weten over de activiteiten en standpunten van communisten in Nederland?
Mail dan naar ncpn@ncpn.nl

